

כי אהבה ושותפות אחיות -
היא להרשים מה שחבר חסר.

לא נתעלם מאבדה
עייכת לאח

תשובה - שיתוף והשתתפות

בס"ד

מפתוז הלב בתוך אמונה לפרשת "כי תצא"

שיתוף והשתתפות בפרשה

קראו את הפסוק

"לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם, השב תשיבם לאחיק. ואם לא קרוב אחיק אליך ולא ידעתו - ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרש אחיק אתו והשבתו לו".

חז"ל דנו בשאלה עד מתי מחויב האדם לשמור על הבהמה בביתו, להאכילה ולטפל בה. האם מותר לו להשתמש בתפוקה שהיא נותנת? האם רשאי לבקש החזר על הוצאות השמירה? האם ראשי למכור את הבהמה ולשמור עבור המאבד את הכסף?

למעשה רשאי אדם להשתמש בתפוקה שנותנים בעלי החיים - בחלב ובביצים ואף לבקש החזר הוצאות מהמאבד. בנוסף לכך כעבור חודש (בעופות ובתרנגולים שאינם נותנים ביצים), שלושה חודשים (בעגלים ובסייחים) או שנה (בפרה, בחמור ובתרנגולות), רשאי למכור ולשמור את הכסף עבור המאבד.

- על איזה איסור מזהירה התורה בפסוק? _____
- מה מצווה התורה את המוצא את בהמת חברו? _____
- "עד דרוש אחיק אותו". חז"ל קבעו כללים למוצא הבהמה שאינו מכיר את המאבד. האם תדעו מי החסיד שהחמיר על עצמו וקיים את דברי התורה כפשוטם? תוכלו לקרוא על כך בסוף הדף.

"וכן תעשה לחמרו, וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבדת אחיק אשר תאבד ממנו ומצאתה, לא תוכל להתעלם:

קראו את פירוש רש"י:

"לא תוכל להתעלם" - לכבוש עינך כאלו אינך רואה אותו.

- האם לדעתכם רש"י במילה 'אותו' מתייחס לאבדה או לאדם שאבד את האבדה? הסבירו.
- מה מבטא אדם המתעלם מאבדת חברו? ממי הוא בעצם מתעלם?
- האם קרה שאיבדתם משהו? כיצד הייתם מרגישים אילו התעלמו מהאבדה שלכם?
- השלימו: התורה מלמדת אותנו שיש אחריות ו _____ בתוך עם _____. אם אכפת לי ממך אז אכפת לי גם מה _____ שלך כי כולנו יחד רוצים לחיות ב _____ ובאהבה. תרמילון: ישראל / רכוש / ערבות / שיתוף

כי אהבה ושותפות אמיתית -
היא להרטיש את שפתך חסר.

לא נתעצם מאקדה
עייכת לאחר

תשובה - שיתוף והשתתפות

תחשבו על זה

מצוות "השבת אבדה" איננה מתייחסת רק לחפצים שאבדו, אלא גם לאבדות מופשטות יותר. לדוגמא, אם אדם מסוים "איבד" את הקשר שלו עם חברו עקב ויכוח שהתעורר ביניהם, עלינו לנסות ולשקם את מערכת היחסים שביניהם, ו"להשיב" את הקשר האבוד. כעת כשאנו עומדים בפתחם של הימים הנוראים חישבו על מישהו שאתם מכירים שאולי 'איבד' כל מיני דברים. השקיעו מאמצים – **לא להתעלם** ממנו ועזרו לו להשיב את אבדותיו.

אהבת חברים אמיתית

היא להרגיש מה

שחסר לחבר.

(רבי משה לייב מסאסוב)

תרנגולות שהפכו לעזים

מעשה ועבר אדם אחד על פתח ביתו (של ר' חנינא בן דוסא) והניח (שכח) שם תרנגולות ומצאתן אשתו של רבי חנינא בן דוסא.

אמר לה (לאשתו) אל תאכלי מביציהן.

והרבו ביצים ותרנגולים והיו מצערים אותם (היו מפריעים לחנינא בן דוסא ומשפחתו).

ומכרן וקנה בדמיהן (בכסף שקיבל בעבור התרנגולים) עזים.

פעם אחת עבר אותו אדם שאבדו ממנו התרנגולות ואמר לחברו: בכאן הנחתי (שכחתי) התרנגולות שלי.

שמע רבי חנינא ואמר לו: יש לך בהן סימן (האם תוכל לזהות את התרנגולות שהשארתי)?
אמר לו: הן.

נתן לו סימן ונטל את העזים.

(תלמוד בבלי, מסכת תענית, דף כה, ע"א)

כי אהבה ושותפות אמיתית -
היא להרגיש מה שחבר חסר.

לא נתעלם מאבדה
עייכת לאחר

תשובה - שיתוף והשתתפות

דבר תורה לשבת פרשת "כי תצא":

פרשתנו מלמדת על האיסור להתעלם מאבדת החבר ועל המצווה להשיב לו את אבדתו. במקרה שאין יודעים מי הבעלים על האדם לשמור אצלו את האבדה. חז"ל קבעו כללים עד מתי מחויבים לשמור במקרה שהאבדה היא בעל חיים, האם מותר להשתמש בתפוקה שמביא או לדרוש הוצאות שמירה. חז"ל מספרים על רבי חנניה בן דוסא שקיים את המצווה במסירות, לפי פשטות הפסוק: "וְאִם לֹא קָרֹב אֶחָיִךְ וְלֹא יָדַעְתָּ וְאֶסְפְּתוֹ אֶל תּוֹךְ בֵּיתְךָ וְהָיָה עִמָּךְ עַד דָּרַשׁ אֶחָיִךְ אֹתוֹ וְהִשְׁבַּתוֹ לּוֹ". הוא לא הקציב זמן לשמירה, לא נהנה מהתפוקה ולא ביקש שכר על הוצאותיו הרבות. רש"י על המילה "להתעלם" מסביר: "לכבוש עיניך כאילו אינך רואה אותו". המילה "אותו" מתייחסת לאבדה, אולם בעומק הדבר היא מתייחסת למאבד. התעלמות מאבדה אינה רק זלזול בחפץ או בבהמה אלא זלזול בזולת. השבת הרכוש האבוד מולידה בתוכנו שותפות עם הזולת. מצוות "השבת אבדה" איננה מתייחסת רק לחפצים שאבדו, אלא גם לאבדות מופשטות יותר (יש מי שאיבד חברות, ויש מי שאיבד שמחה וכו'...). כעת כשאנו עומדים בפתחם של הימים הנוראים חישבו על מישהו שאתם מכירים שאולי 'איבד' כל מיני דברים. השקיעו מאמצים - לא להתעלם ממנו, ועזרו לו להשיב את אבדותיו כי "אהבת חברים אמיתית היא להרגיש מה שחסר לחבר" (ר' משה מסאסוב).